

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII VIEȚII SOCIALE ȘI CULTURALE A POPULAȚIEI ORAȘULUI BOCȘA JUD. CARAȘ-SEVERIN, PRIN REABILITARE, EXTINDERE ȘI AMENAJARE PEISAGERĂ MUZEUL CONSTANTIN LUCACI – BOCȘA, REABILITARE , EXTINDERE ȘI AMENAJARE PEISAGERĂ TEREN ȘI REABILITARE ȘI MODERNIZARE STRĂZI ÎN ZONA DE NORD DIN BOCȘA ROMÂNĂ, JUD. CARAȘ-SEVERIN

BENEFICIAR: ORAȘUL BOCȘA

Obiectivul general – scopul proiectului: ”Îmbunătățirea calității vieții sociale și culturale a populației orașului Bocșa, jud. Caras-Severin, prin Reabilitare, extindere și amenajare peisageră Muzeul Constantin Lucaci - Bocsă, Reabilitare și extindere imobil existent – amenajare Casă Etnografică, Galerie Mineralogie Constantin Gruescu, Observator astronomic și amenajare peisageră teren și Reabilitare și modernizare străzi în zona de Nord din Bocșa Romană, județul Caraș – Severin” vizează Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România - orașul Bocsă, jud. Caras-Severin, prin amenajarea următoarelor investiții de interes social în cadrul Orașului Bocșa: reabilitarea, amenajarea și extinderea Muzeului Lucaci (spațiu expozițional care gazduiește opere de artă ale Maestrului Constantin Lucaci - 1923-2014. Acesta conține 16 sculpturi de inox și 7 tablouri - schițe), Casa Etnografică, Galerie Mineralogie Constantin Gruescu, Observator astronomic și amenajare peisagera teren aferent (spațiu în care se vor expune obiecte etnografice ale zonei Bocsă - CS, precum și obiecte mineralogice și observatorul astronomic) precum și străzi din zona de nord a orașului (străzile Flotației, Morii, Bichiștin, Oltului, Livezilor, Izlazului și Romaniștelor). Astfel, ținând cont de faptul că statisticile indică faptul că în orașele mici și mijlocii, comparativ cu centrele urbane mari, se regăsesc cele mai multe persoane care trăiesc în gospodării aflate în risc de sărăcie și de excluziune socială, riscul de sărăcie fiind invers proporțional cu gradul de urbanizare și întrucât locuitorii orașelor de mici dimensiuni sunt în mare măsură expuși riscului de sărăcie și excluziune socială, iar sărăcia și excluziunea socială constituie, de regulă, fenomene generalizate la nivelul orașului, centrele urbane de mici dimensiuni se confruntă cu mai multe probleme socio-economice, cum ar fi: migrația populației către centrele urbane mai mari sau în afara țării, populația îmbatrânită, somajul în creștere, activitatea economică redusă, calitatea precară a serviciilor și a infrastructurii publice etc. Astfel, prin intermediul obiectivului general al proiectului acesta va contribui semnificativ la îndeplinirea obiectivului general al Programului Operațional Regional 2014-2020 care vizează creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale, prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic. Pe lângă necesitatea rezolvării problemelor de natură socio-economică, dezvoltarea durabilă și creșterea standardelor de viață, deoarece în cadrul orașelor/municipiilor de mici dimensiuni acestea sunt dependente inclusiv de îmbunătățirea ofertei educaționale, nivelul de educație mai ridicat al populației fiind o condiție esențială pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, de oferirea unor posibilități de petrecere a unui timp liber de calitate, de îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru grupurile vulnerabile, dar și de îmbunătățirea

Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020

calității și a aspectului infrastructurii publice urbane. Astfel, pentru îndeplinirea tuturor celor de mai sus se dorește asigurarea căilor de acces ale populației din orașul Bocșa, prin reabilitarea străzilor din nordul localității (Flotației, Morii, Bichiștin, Oltului, Livezilor, Izlazului și Romanitelor), la facilitățile și instituțiile social administrative ale comunității (drum principal - DN 56B, care face legătura cu reședința de județ Reșița, precum și cu alte mari localități din zona - Timișoara, Caransebeș, pentru accesul la facilitati regionale sau zonale - spitale, tribunal etc.), precum și reabilitarea Muzeului C. Lucaci și Casei Etnografice Constantin Gruescu. Constantin Gruescu este cel care a descoperit o anumită formațiune de roci, Macla Gruescu, o juxtapunere de două cristale de curat de 7 centimetri intersectate într-un unghi de 90 de grade, cristale care formează o cruce alba. Muzeul de Mineralogie Estetica “Constantin Gruescu”, construit în una din camerele din propria casa a lui Constantin Gruescu din Ocna de Fier este vizitat și apreciat de numeroși specialiști din România, Norvegia, Rusia, Marea Britanie, Franța, Italia, Egipt, Liban sau Ungaria, iar cristalele din colecția sa personală au făcut obiectul unor teze de doctorat. Exponatele sunt fascinante prin culori și forme care-ți stârnesc imaginația. Unele sunt galbene (sulfur nativ de la Calimani), roșu cu gri (realgarul de la Moldova Noua), verde cu gri și cafeniu (malachitul de la Ocna de Fier), liliachii (cuart, varietate de ametist), roz (cuartul roz de la Ocna de Fier), aurii (pirita), bordo cu negru (calcita limonitizată), altele sunt galbene aurii (granatul de la Ocna de Fier) sau galbene lămâi (o varietate de Schweitzerit). Formele sunt și ele dintre cele mai ciudate. Pe de o parte, datorită cristalizării diferite, unele exponate sunt compuse din concreșteri cu fețe patrute (pirita de la Dognecea), triunghiulare (galena), altele, așa-zisele macle coaxiale, prezintă concreșteri radiale (crucea Sf. Andrei). Vedeta colecției este Macla Gruescu, o macla coaxială cu concreșteri radiale, sub forma de cruce, găsită la Ocna de Fier într-o pungă subterană de argilă. O serie de exponate au forme zoomorfe, iar altele aduc aminte de diferite forme din domeniul culinar sau din peisajul montan. O piesă deosebită este cea pe care minerii au botezat-o „Colierul Reginei” (calcit și calcopirita). În aceeași vitrină se află și „Otrava cardinalilor” (realgar și bourdonit), care, datorită urmelor de sulfură de arsen, o substanța otrăvitoare, nu era niciodată luată acasă de mineri. O altă colecție a lui Gruescu o constituie cele zece volume de impresii lasate de vizitatorii care i-au trecut pragul casei pentru a admira și studia colecția impresionantă pe care acesta o deține. Casa lui Constantin Gruescu este vizitată de mii de elevi și studenți care vin an de an la Casa Binelui, deoarece colecția este unică în țară și reprezintă o adevărată hartă geologică a Munților Metaliferi ai Banatului, a industriei extractive a aurului și fierului, extrase din perimetrul Dognecea - Ocna de Fier - Bocșa încă de pe vremea romanilor. Expoziția a fost de asemenea vizitată și de președinți ai României, de regina Beatrice a Olandei și de alte personalități. În muzeul lui Constantin Gruescu din Ocna de Fier, denumit în localitate “Casa Binelui” se află expuse sute de piese unicate. Este primul muzeu particular de minerale estetice din România care funcționează de prin anii 1950 și dintotdeauna intrarea a fost gratuită. Multe dintre exponatele strănse de Constantin Gruescu de-a lungul timpului au luat drumul muzeelor - Muzeul din Iași, Muzeul Banatului din Timișoara, locuri unde salile respective îi poartă numele, iar unele flori de mină se află acum în colecții particulare, pietrele lui intrând și în colecția reginei Beatrice a Olandei. Constantin Gruescu este membru al Societății Române de Științe Naturale și membru al Asociației Internaționale a Mineralogilor din Basel, Elveția. Este cunoscut ca fiind o personalitate remarcabilă din domeniul mineralogiei estetice atât în România, cât și pe plan internațional. Constantin Lucaci (n. 7 iulie 1923, Bocșa Româna, Caraș Severin - d. 20 iulie 2014) a fost un sculptor și profesor de sculptura română, laureat al Premiului Herder în 1984, cunoscut mai ales pentru fântânile cinetice pe care le-a realizat, precum și

Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020

pentru sculpturile monumentale în piatră și oțel, respectiv pentru diferite ansambluri monumentale combinate, inclusiv al acelor de tipul fântânilor cinetice monumentale. Începând cu 1993 a fost profesor al departamentului de sculptură al Academiei de Arte Frumoase din Cluj. Operele sale monumentale se găsesc în diferite orașe ale României, cele mai notabile în București, Constanța, Brăila, Drobeta-Turnu Severin și Reșița, iar alte sculpturi ale sale se găsesc în numeroase muzee din țară. În anul 2007 s-a inaugurat Muzeul Constantin Lucaci, muzeu aflat sub egida Vaticanului, care se afla în Sanctuarul San Francesco di Paola, Calabria, Italia. La 5 iunie 2012 a fost inaugurat Muzeul "Constantin Lucaci" din orașul Bocșa, localitatea natală a maestrului. Muzeul expune un număr de 17 sculpturi din oțel inoxidabil donate orașului Bocșa.

În afara României, sculptura cinetică Stea este o parte a expoziției permanente "Fucina degli Angeli" din Veneția. Alte lucrări ale artistului se găsesc în colecții particulare sau publice din orașele Anvers, Copenhaga, Ferrara, Milano, Roma, Veneția.

Obiective specifice ale proiectului:

1. Reabilitare și extindere imobil existent – amenajare Casa Etnografică, Galerie Mineralogie Constantin Gruescu, Observator astronomic și amenajare peisagera teren. Prin aceasta se încearcă menținerea patrimoniului și bogățiilor culturale ale orașului prin operele expuse de domnul Gruescu în galeria sa mineralogică, precum și dezvoltarea patrimoniului local prin amenajarea unei Case Etnografice și a unui observator astronomic, contribuind la educația tinerilor din localitate și împrejurimi. Menționăm faptul că în Orașul Bocșa există un liceu cu toate ciclurile de educație (primar, gimnazial și liceal), cu peste 650 de elevi, care vor beneficia de toate acestea.
2. Reabilitare, extindere și amenajare peisageră Muzeul Constantin Lucaci - Bocșa. Prin aceasta se încearcă continuarea promovării valorilor culturale locale prin personalitatea sculptorului Constantin Lucaci.
3. Reabilitare și modernizare străzi în zona de Nord din Bocșa Româna. Aceste străzi sunt: Flotației, Morii, Bichistin, Oltului, Livezilor, Izlazului, Romanițelor.

Rezultate așteptate:

Rezultatele așteptate în urma implementării prezentului proiect sunt creșterea numărului vizitatorilor la cele două obiective cultural-expozitionale, Casa Etnografică, cât și Muzeul Constantin Lucaci, prin amenajarea acestora, modernizarea dar și extinderea cu observatorul astronomic și noi spații expoziționale. De asemenea, prin amenajarea străzilor din nordul Bocșei Române se va continua asigurarea accesului populației localității la facilitățile administrative, culturale și recreative ale orașului.

1. A. Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale, culturale și recreative

1. Cladiri cu funcții sociale/educaționale/culturale/recreative (Muzeul Lucaci și Casa Etnografică) construite/extinse/finalizate/modernizate/reabilitate/ dotate (număr): valoare la început de proiect 0, valoare estimată la finalul implementării proiectului 2
2. Beneficiarii infrastructurii culturale și recreative modernizate și extinse, vorbim aici despre Muzeul Constantin Lucaci, Casa Etnografică, Galerie Mineralogie Constantin Gruescu, Observator astronomic - care sunt împărțiți în două categorii de populație, cei care locuiesc pe raza orașului Bocșa, estimați la peste 15.000 de locuitori conform cu ultimul recensământ efectuat de INS în 2011, dar totuși conform SPCEP Bocșa, raportat la anul 2017 aceasta ar fi

**Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European
de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020**

crescut la 19.075 de locuitori, dar și cei din zona limitrofa a orașului, comunele și satele din jur, care vor beneficia de activitățile recreativ - culturale desfășurate în incinta acestor spații.

Conform ultimului recensământ, dintre aceștia 3,37% sunt de etnie roma, 1,79% maghiari, 1,04% germani. Aceste categorii vor putea prin intermediul acestor structuri culturale sa continue păstrarea tradițiilor și specificității culturale ale etniei lor în mijlocul asigurării integrării în cadrul comunității romane și a dezvoltării sentimentelor de europeni.

De asemenea, tot aceștia vor beneficia și de modernizarea străzilor din zona de nord a orașului, asigurând un acces mult mai bun asupra DN58b, legând toate obiectivele importante ale județului, dar și facilitarea accesului la spațiile administrativ - cultural/recreative ale orașului și nu numai.

Menționăm de asemenea, existența la nivelul orașului Bocșa a 314 persoane cu dizabilități înregistrate, conform Adresei nr. 1017 din 24.02.2020, din partea Serviciului Public de Asistență Socială a Orașului Bocșa, beneficiare directe a acestor investiții.

3. B. Îmbunătățirea spațiilor publice urbane

1. Lungimea drumurilor publice construite / extinse / modernizate / reabilite (km) valoare la început de proiect 0 km, valoare estimata la finalul implementarii proiectului 1,975 km.

2. Lungimea / suprafața traseelor / zonelor pietonale construite / extinse / modernizate / reabilite (km / mp) valoare la început de proiect 0, valoare estimata la finalul implementării proiectului 1,521 km.

3. Suprafața spații verzi construite / extinse / modernizate / reabilite (mp) valoare la început de proiect 0 mp, valoare estimată la finalul implementării proiectului 2342,00 mp.

4. Clădiri cu funcții sociale/educaționale/culturale/recreative: (Muzeul Lucaci si Casa Etnografică) construite/extinse/modernizate/reabilite/ dotate (numar): valoare la începutul implementarii proiectului 0, valoare estimata la finalul implementarii proiectului 2

Lungimea drumurilor publice construite/ extinse/modernizate/reabilite (km): valoare la începutul implementarii proiectului 0, valoare estimată la finalul implementarii proiectului 1,975 km.

Perioada de implementare a proiectului: 01.06.2018 – 31.07.2022

Valoarea totală a proiectului este de 11.945.765,32, din care 11.569.199,43 este finanțare nerambursabilă.

Pentru informații detaliate despre celelalte programe cofinanțate de Uniunea Europeană, vă invităm să vizitați www.fonduri-ue.ro, precum și www.inforegio.ro și pagina de Facebook a programului facebook.com/inforegio.ro

E-mail : primariabocsa@yahoo.com,

Adresa: str.1 Decembrie 1918, nr. 22, Bocșa, jud. Caraș-Severin, cod 325300.

**Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European
de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020**